
NEFE törvényre vonatkozó civil javaslatok rövid összegzése a 2014.09.24-i egyeztetésen elhangzottak, az az után megküldött újabb verzió és a HAND-hez beérkezett írásos civil vélemények alapján

2014.10.15.

A HAND Szövetség már sok éve dolgozik azért, hogy nekünk, magyaroknak is legyen NEFE törvényünk. A korábbi, 2008-ban kicsúcsosodó, ám végül félbeszakadt törvényalkotási folyamatban is igyekeztünk kulcsszerepet játszani. Ma a Szövetség tagszervezetei nagy örömmel üdvözlnek, hogy a NEFE törvény tervezeti dokumentuma számottevő mértékben tükrözi azokat a Szövetség által a korábbi évek során szorgalmazott irányokat és változásokat, amelyeket egy hatékonyabb magyar nemzetközi fejlesztési tevékenység érdekében maga is számos hozzászólásában, kiadványában megfogalmazott. A segélyhatékonyság alapelveinek, a szakpolitikai stratégia-alkotás és éves feladatterv-készítés, a partnerországok és ágazati prioritások meghatározásakor irányadó szempontok, a tárcaközi koordinációs és társadalmi tanácsadó testület, illetve a NEFE háttérintézmény működtetésének, a civil szervezetek előminősítésének, a humanitárius alapelveknek törvényi szinten történő rögzítése, valamint a globális nevelés megjelenítése mind-mind civil szempontból is öröndetes fejlemény. Ahogy az is, hogy a törvény-tervezet a Külgazdasági és Külügyminisztérium irányító és koordináló szerepének megerősítését és a NEFE-források fokozatos növelését vetíti előre.

Maga a konzultáció folyamata is nagymértékben találkozik a civil igényekkel és reméljük, hogy a folytatódó egyeztetések lehetővé teszik további lényeges pontok esetében is a civil szempontok erősítését, beemelését.

Általános észrevételek

Elsőként általános észrevételként a törvénytervezet benyújtásának módjához, azaz a kormány-előterjesztésben lévő Vezetői összefoglalóhoz is szeretnénk egy fontos javaslatot tenni. A mostani anyagban az áll, a 2. pont „Az igénybe vett eszközök” alatti 2.2. Egyéb intézkedés–ben, hogy „Egyéb, nem jogalkotási jellegű intézkedés nem szükséges.”; illetve a 9. pont, „Az előterjesztés kommunikációja” pontban nem javasolják az előterjesztés kommunikációját, a felsorolt ötféle eszköz (kormányulást követő szóvivői sajtótájékoztató, tárcaközlemény, tárcsa által szervezett sajtótájékoztató, további szakmai programok szervezése, lakossági tájékoztatás) egyikével sem. Ugyan ezen pont szerint nem következik tehát kommunikációs kényszer a döntésből, s nincs szükség kommunikációs tervre sem.

Javasoljuk a fentiek felülvizsgálatát, az előterjesztés, illetve a remélt elfogadás lehető legszélesebb körű, legtöbb eszközt alkalmazó és jól megtervezett kommunikációját.

Indoklás:

Magyarországon ez lesz az első e tárgyban megszülető törvény, amely jól jelzi, hogy hazánk donor-országként is a felnőttkor küszöbére lép – s ez a Keleti Nyitás, globális nyitás politikájába jól illeszkedő, ünneplendő momentum. A korábbi tapasztalatok szerint a témában sokszor közel összpárti egyetértés tapasztalható.

A NEFE törvénytervezetet a mostani tervek szerint legkésőbb jövő év, azaz 2015 elején tárgyalhatná az Országgyűlés, a törvény a tervek szerint 2015 július 1-én lépne majd hatályba. 2015 pedig a NEFE, a Fejlesztés Európai Éve lesz, amikor számos más kisebb- nagyobb program fog Magyarországon is a NEFE-ről szólni, illetve szerte az Európai Unióban és a világon fontos, olykor komoly média-visszhangot is kiváltó NEFE, és a témáihoz kapcsolódó események zajlanak majd. Ebbe a környezetbe jól beleillik, hazánk hírnevét, szerepét erősíti, ha ezen a nemzetközi porondon is egyre fontosabb területen készül új törvény itthon.

A továbbiakban a törvénytervezet szövegével kapcsolatos észrevételeinket fogalmazzuk meg. Több helyütt időhiány miatt egyelőre nincs szövegszerű javaslatunk, ám szükség esetén, ha jelzik felénk, szívesen elkészítjük ezeket is. Az esetenkénti konkrét szövegszerű javaslatainkat vagy egy-az-egyben közöljük, vagy az idézett szöveg-részekbe beillesztjük, *dőlt betűs kiemeléssel jelezve javasolt betoldásainkat, kiegészítéseinket.*

1. A törvény hatálya

Magyarországon igen alacsony a lakosság NEFE-tudatossága, ahogy azt a KKM ezen törvénytervezethez készített vitaanyaga is jelzi. A mostani törvény, illetve a korábban elfogadott NEFE stratégia sikere, illetve a közép- és hosszú távú NEFE-céljaink elérése nagy mértékben függ a globális neveléstől. Ezért javasoljuk, hogy a törvény hatálya terjedjen ki a globális nevelésre is¹ (időhiány miatt ide egyelőre nincs szövegszerű javaslatunk; erről többet lásd még az Alapelvek **6. §**-nál).

¹ A globális nevelés definíciója: A globális nevelés a globalizáció által létrehozott és felismert – társadalmi, gazdasági, technológiai, politikai, demográfiai és környezeti – egyenlőtlenségek, globális folyamatok megismerését szolgálja. Ezt egy dinamikus, aktív tanulási folyamat, szemléletformálás keretében éri el, mely az állandóan változó globális társadalom, ezzel kapcsolatban az én és tágabb környezete viszonyára fókuszál. Globális folyamatokban értékeli az egyén helyét, szerepét, esetleges felelősségét és feladatait. A megismerés útján nyitott gondolkodásra, kritikus szemléletre, globális szolidaritásra, felelősségvállalásra és tudatos cselekvésre sarkall. A globális nevelés célja az attitűdök és kompetenciák fejlesztése annak érdekében, hogy az egyén érzékenyebbé váljon, társadalmi részvétele növekedjen, valamint a jövő generációk iránti felelőssége kialakuljon.

2. Az Értelmező rendelkezések

Ebben a szakaszban (másik lehetséges megoldásként esetleg a későbbi Alapelvek részben) javasoljuk a fenntartható fejlődés mibenlétét, értelmezését rögzíteni a *brundtland-i definíció* alapján, azaz a **2. § 4.** pontjának javasoljuk:

*“a fenntartható fejlődés: olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket”.*²

Indoklás:

- A Jövő Nemzedékek Ombudsmanjának előadása az október 1-2-i SUSCO Budapest konferencián a fenntartható fejlődés, mint fogalom jogalkotásban való használatáról, illetve az JNO ez irányú kutatásai alapján ez mindenképpen szükséges.³
- A Fenntartható Fejlesztési Célok (SDGs) jövő évi folyamataival, illetve a 2015 -2030 közti időszakra szóló 'útmutatásával' összhangban, illetve a törvényalkotó szándékával is megegyezően, ebbe az előremutató törvénybe egyszerűen szükséges ezen meghatározás megjelenítése.

3. Az alapelvek

A **3.§**-ba egyrészt javasoljuk bevenni a KKM NEFEFO „Vitaanyag a NEFE törvény előkészítéséhez” anyagának első pontjában⁴ is megfogalmazott alapvetést kicsit átfogalmazva, ami egyébként tartalmilag nincs benne a mostani tervezetben. Bár az értelmező rendelkezések részben definícióként szerepel a nemzetközi fejlesztésnél, szükségesnek tartjuk ezen alapállás rögzítését az Alapelvek részben is, hiszen ez nem csak a törvényre, vagy annak értelmezésére vonatkozó, hanem **a magyar NEFE-t alapvetően meghatározó elem kell, hogy legyen.** Javasoljuk tehát a szakasz kiegészítését a következőkkel:

Magyarország a nemzetközi donorközösség tagjaként elkötelezett a nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenység és annak céljai megvalósítása iránt, úgy, mint a világban létező szegénység és a globális és helyi egyenlőtlenségek csökkentése, a nemzetközi biztonság és stabilitás, a béke és a fenntartható fejlődés, valamint a demokrácia, az emberi jogok és a jobbiztonság előmozdítása iránt.

² [„A fenntartható fejlődés honlapja”](http://nfft.hu/a-fenntarthato-fejlodesrol/a-fenntarthato-fejlodes-fogalma/) (nemzetközi nagy kitekintéssel, dokumentumokkal) illetve a Nemzeti Fenntartható Fejlesztési Tanács honlapja is további tájékoztatásul szolgál. <http://nfft.hu/a-fenntarthato-fejlodesrol/a-fenntarthato-fejlodes-fogalma/>

³ Az ez irányú kutatások összefoglalója elérhető innen: <http://www.ajbh.hu/dr.-szabo-marcel>

⁴ „Miért van szükség NEFE törvényre? A nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenység célja a világban létező szegénység és a globális egyenlőtlenségek csökkentése, a nemzetközi biztonság és stabilitás, a béke és a fenntartható fejlődés, valamint a demokrácia, az emberi jogok és a jobbiztonság előmozdítása. Magyarország a nemzetközi donorközösség tagjaként elkötelezett e célok megvalósítása iránt. ...”

Másrészt a jelenlegi szöveg megfogalmazást két további szempont alapján is módosítani javasoljuk:

a) A 3.§ a NEFE tevékenységgel kapcsolatban hazánk nemzeti érdekeinek és külpolitikai és külgazdasági prioritásainak figyelembevételét hangsúlyozza, míg a partnerországok igényeiről és szükségleteiről itt nem, csak később tesz említést. Fontosnak tartjuk, hogy a nemzetközi fejlesztési együttműködés **a felek jogainak és érdekének kölcsönös figyelembevételén alapuljon**, és ez a törvénynek már ezen a pontján megjelenjen.

b) A jelenlegi tervezet szerint hazánk a NEFE tevékenységet az ország teherbíró képességének figyelembevételével valósítja meg. Magyarország továbbra sem teljesíti az EU-s tagságából adódó kötelezettségét, mely szerint 2015-re bruttó nemzeti jövedelmének (GNI) 0,33%-át fejlődő országok számára, mint hivatalos fejlesztési támogatást kell, hogy eljuttassa. Félő, hogy a korlátozott teherbíró képességre hivatkozással a Magyar Kormány továbbra sem fog eleget tenni kötelezettségének.

A fentiek alapján javasoljuk, hogy a Tervezet 3.§-át a fenti kiegészítés mellett az alábbiak szerint módosítsák:

„Magyarország a nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenységét nemzetközi kötelezettségeivel összhangban, nemzeti érdekeit is tükröző külkapcsolatai alapján, a fejlődő országok szükségleteinek figyelembevételével, valamint külpolitikai és külgazdasági prioritásainak figyelembevételével valósítja meg.”

A 4. § (1)-nél, mivel a fenntarthatóság, mint alapelv a végrehajtási folyamatokban is meg kell, jelenjen, javasoljuk a szöveg módosítását:

„A nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenységet a segítségnyújtás hatékonyságának növelésével, a források elszámoltatható, átlátható és nyomon követhető felhasználásával, valamint a végrehajtásban használt eszközök és módszerek, és az elért eredmények fenntarthatóságának biztosításával kell megvalósítani.”

Üdvözöljük, hogy a civil szervezetekkel és más társadalmi partnerekkel való együttműködés hangsúlyosabban jelenik meg az új tervezetben. Figyelemmel arra, hogy az 9.§(2) bekezdés értelmében az együttműködés nem csak a végrehajtás, hanem a jogalkotás, tervezés, és ellenőrzés során is érvényesül, javasoljuk, hogy e rendelkezés, de legalábbis a társadalmi részvétel elve a 3. pontban, az alapelvek között kerüljön rögzítésre (időhiány miatt egyelőre nincs szövegszerű javaslatunk).

Az Alapelvek szakasz további részében örömmel látjuk azt is, hogy a 6. § keretében megjelenik a **globális nevelés** fogalma.

Fontos megjegyeznünk azonban, hogy ezen túl sem a törvény hatálya, sem a végrehajtás nem rendelkezik a globális nevelésről semmilyen formában. Egyes országok gyakorlatában

meghatározzák az ODA %-ában, hogy globális nevelésre mekkora hányadát fordítják a forrásoknak. Régi civil ajánlás, hogy ez a magyar szabályozásokban is szerepeljen (időhiány miatt egyelőre nincs szövegszerű javaslatunk).

Javasoljuk legalább a KKM által kezelt NEFE keret egy részének ilyen célra történő előirányozását (időhiány miatt egyelőre nincs szövegszerű javaslatunk).

Egyben felmerül, ahogy az a törvényalkotást előíró **1182/2014 (III.24.) Kormányhatározatból**⁵ is következtethet, hogy az EMMI, mint az oktatásért felelős tárca, **társ-finanszírozási szerepvállalásáról** is legyen szó, ez akár a törvényben kerüljön meghatározásra (időhiány miatt egyelőre nincs szövegszerű javaslatunk). Ezen NEFE stratégiát jóváhagyó kormányhatározat a KKM és az EMMI közös szerepvállalását irányozza elő a globális nevelés, NEFE ismeretek kormányzati koncepciójának kidolgozására.

A nemzetközi előremutató legjobb gyakorlatok figyelembe vételével az Alapelvek rész további kiegészítését javasoljuk a **szakpolitikák fejlesztési célú koherenciájának** (policy coherence for development, röviden PCD) alapelvi-szintű biztosításával. Ezzel, illetve a járulékos következményekkel biztosítható, hogy Magyarország költséghatékonyan szerezhesen a NEFE területén a régióban vezetőbb szerepet, egyben ezzel biztosítható a NEFE költségek drasztikus emelése nélkül is a szakpolitikai terület általános kormányzati elfogadottsága, növekvő súlya, illetve - ahogy azt számos tanulmány ma már bizonyítja, - sikeressége is (időhiány miatt egyelőre nincs szövegszerű javaslatunk).⁶

4. Tervezés

A stratégiai tervezés és a tervezési ciklusok törvényi szinten történő szabályozása a civilek régi igényét elégíti ki. A hatékony fejlesztési programozás más országokban folytatott gyakorlata ugyanakkor kiegészül országstratégiák alkotásával és a nemzetközi fejlesztési és humanitárius tevékenység stratégiai irányítása mellett a globális nevelés területén is stratégia kerül kidolgozásra. Javasoljuk mindkét elemet beilleszteni a magyar törvény rendelkezései közé a törvény-tervezet 4. pontjában (időhiány miatt egyelőre nincs szövegszerű javaslatunk).

Javasoljuk továbbá a prioritásokat meghatározó **szempontokat tovább pontosítani** vagy itt a törvényben a 7.§(2) bekezdés kiegészítéseként, vagy alacsonyabb jogszabályban (időhiány miatt egyelőre nincs szövegszerű javaslatunk). Ezen további pontosítások közt a **felülvizsgálat és megújítás körülményei**, különösen a partnerországok esetében legyenek körültekintően meghatározva. A törvényben előírt 4 éves stratégiai tervezési ciklus akár azt is jelentheti, hogy 4 évente változhat a partnerországok köre, ami semmiképpen nem szerencsés a hosszú távú szakmai programtervezés szempontjából, mind a kormányzat, mind a bevont végrehajtók

⁵ A Magyarország nemzetközi fejlesztési együttműködésre vonatkozó szakpolitikai stratégiájáról és nemzetközi humanitárius segítségnyújtásra vonatkozó szakpolitikai koncepciójáról (2014-2020) szóló 1182/2014 (III.24.) Korm. határozat.

⁶ Lásd pl a közelmúlt dán példája, ahol a PCD segítségével értek el jelentős sikereket, amikor az ottani KÜM-ből ottani KKM lett – az ottani sikerekről számos anyag és szaktanácsadás elérhető szükség esetén.

számára. **A partnerországok körét a civilek legalább 8-10 év távlatában javasolják meghatározni**, tehát minimum két tervezési ciklusra.

Ezért javasoljuk a 7.§ (2) bekezdéshez a következő f) pont hozzáadását:

„a partnerországok köre legalább 8-10 évre kerül meghatározásra, minimum két tervezési ciklusra.

Üdvözljük, hogy a tervezet rögzíti a partnerországok és ágazati prioritások meghatározásakor irányadó szempontokat is. A gazdasági növekedés elősegítése, mint ágazati prioritás esetén fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy ez a nemzetközi fejlesztés szempontjából csak akkor elfogadható, ha inkluzív jellegű gazdasági növekedésről van szó, amit konkrétan nevesíteni szükséges. Ezen inkluzív jellegű gazdasági növekedésről, „inclusive growth”-ról bővebb információ megtalálható egy idén június 4-én a KÜM, a HITA, az Eximbank és a HAND által aláírt Memorandum of Understanding on Establishing Hungarian Development Platform-ban is (lásd I. Melléklet).

Ezért javasoljuk a 7.§ (3) a) pontjának módosítását az alábbiak szerint:

„a fenntartható fejlődés és az *inkluzív gazdasági növekedés elősegítése*”.

A 7 § (3) c) pontjából a nemzetközi trendeknek és a hazai átadható know-how-nak is megfelelően hiányoljuk az élelmiszer- és víz biztonsághoz való jogot, valamint az alap egészségügyi szolgáltatásokhoz és az oktatáshoz való jogot, továbbá a gender esélyegyenlőség és a fokozottan hátrányos helyzetű csoportok szempontjainak kiemelését.

Ezért javasoljuk a 7.§ (3) c) pontjának módosítását az alábbiak szerint:

„a jóléthez, az emberi méltósághoz, a demokratikus berendezkedéshez és a civil társadalom fejlődéséhez, továbbá a környezet védelméhez, a békéhez és biztonsághoz, az *élelmiszer- és víz biztonsághoz, az alap egészségügyi szolgáltatásokhoz és az oktatáshoz, valamint a társadalmi nemek illetve a fokozottan hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének biztosításához* fűződő érdekek érvényre juttatása,”

5. Végrehajtás

Az egyik legfontosabb civil igény a törvénnyel, illetve a tervezettel kapcsolatban, hogy a NEFÉ-vel foglalkozó **civil szervezeteknek a közhasznú státuszuk megszerzéséhez**, illetve megtartásához legyen olyan szövegrész, ami megadja a fentiekhez szükséges **jogszabályi hivatkozási lehetőséget**.

Erre jelenleg nem egyértelműen alkalmas a tervezet, ezért kérjük a **9. § (2)** alábbi kiegészítését:

„(2) E tevékenységük végrehajtása során a kormányzati szervek – a társadalmi részvétel alapelveivel összhangban – együttműködnek a civil szervezetekkel, *többek között azokkal, amelyek alapító okiratában NEFE célok szerepelnek, s így tevékenységeikkel közreműködnek az állam NEFE feladatai ellátásában, s együttműködnek* más társadalmi partnerekkel, különösen a tudomány, a kultúra, az érdekképviseleti szervek és a parlamenti pártok képviselőivel. Az együttműködés rendszeres tájékoztatás és konzultáció formájában valósul meg a szakpolitikához kapcsolódó jogalkotás, tervezés, végrehajtás és ellenőrzés folyamán.”

A tervezet **9.§ (4)** bekezdése értelmében a Kormány az együttműködési tevékenység koordinációjának és hatékonyságának növelése érdekében tárcaközi és társadalmi tanácsadó testületet, valamint a végrehajtásban résztvevő háttérintézményt működtet.

Üdvözljük, hogy az új tervezetben már nem csak lehetőség, hanem tény ezen szervek működése. Továbbra is fontosnak tartjuk azonban, hogy a szlovák, cseh és lengyel törvényekhez hasonlóan a tárcaközi és társadalmi tanácsadó testület és a háttérintézmény főbb feladatai törvényi szinten rögzítésre kerüljenek (időhiány miatt egyelőre nincs szövegszerű javaslatunk).

A részletes szabályokat miniszteri rendeletben lehet szabályozni, ezekben reméljük, a civilekkel való együttműködés formái is definiálva lesznek (időhiány miatt egyelőre nincs szövegszerű javaslatunk).

Egyben kifejezzük abbéli reményünket, hogy a tervezetben említett társadalmi tanácsadó testületről, valamint a végrehajtásban résztvevő háttérintézményről szóló minden további jogszabályalkotási folyamathoz is kellő időben hozzá tudunk majd szólni.

Javasoljuk továbbá a **9. § (4)** alábbi módosítását a szakpolitikák fejlesztési célú koherenciájának már az Alapelvek részénél is kifejtett elsődleges fontossága, illetve szerepének itt a Végrehajtási részben való megjelenítése okán:

„(4) A Kormány az együttműködési tevékenység és a szakpolitikák fejlesztési célú koherenciája koordinációjának és hatékonyságának növelése érdekében tárcaközi és társadalmi tanácsadó testületet, valamint a végrehajtásban résztvevő háttérintézményt működtet.”

A civil szervezetek mellett más nonprofit szervezetek, így például nonprofit kft.-k is részt vállalnak a nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenységekben. Fontosnak tartjuk tehát, hogy az állami támogatások ne kizárólag az alapítványok és egyesületek, hanem a nonprofit kft.-k számára is hozzáférhetőek legyenek, és javasoljuk, hogy a tervezet **10.§ (1) e)** pontját eszerint módosítsák.

Határozottan javasoljuk továbbá, hogy a Végrehajtás fejezetben is jelenjen meg a globális nevelés mint tevékenységi terület (10.§), amelyhez ez alapján források is rendelkezhetők. Ezen forrásokról az Alapelvek szakasz 6.§-nál írtunk bővebben. Az EMMI különleges szerepére egyébként is szükséges lenne utalni a 10.§-ban (ez utóbbira időhiány miatt egyelőre nincs szövegszerű javaslatunk).

Egyben felhívjuk a figyelmet a NEFE szereplők körében szükséges kapacitásfejlesztések elsődlegességére is.

Fenti három észrevételünkhöz határozottan minimum változtatásként javasoljuk a 10.§ (1) e) pontjának alábbiak szerinti módosítását:

„intézményrendszer fenntartására fordított működési költség, a Magyarországra érkező menekülteknek az első naptári évben nyújtott támogatás, a civil szervezetek *(beleértve nonprofit kft-eket is)* nemzetközi fejlesztési együttműködési, *kapacitásfejlesztési, valamint globális nevelési* tevékenységével összefüggő állami támogatások, a nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenység külföldi szervezésével kapcsolatos kiadások, továbbá a külföldi diákok oktatási és egészségügyi kedvezményei (egyéb támogatási jellegű tevékenység),”

A tervezet 10.§ (3) bekezdése értelmében „A lehetséges gazdaság- és kereskedelemélénkítő hatásokra figyelemmel a végrehajtás során előnyben kell részesíteni a kedvezményezett partnerországokkal kialakított kétoldalú kapcsolatok keretében, gazdasági társaságok bevonásával megvalósuló nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenységeket.”

Álláspontunk szerint a nemzetközi fejlesztési együttműködés során nem lehet elsődleges cél a gazdasági- és kereskedelemélénkítő hatások figyelembevétele. A tervezet szövegezéséből nem egyértelmű, hogy a gazdasági- és kereskedelemélénkítő hatásoknak hazánk vagy a kedvezményezett partnerország vonatkozásában kellene megmutatkoznia. Nem világos továbbá az sem, hogy mivel szemben kell előnyben részesíteni az ilyen tevékenységeket.

Javasoljuk tehát, hogy a 10.§ (3) bekezdést a Jogalkotó törölje a tervezetből.

A „III. Fejezet – A nemzetközi humanitárius segítségnyújtás”-ról részben meghozott, részben a civilek által is javasolt változtatásokat üdvözljük, köszönjük, ezekhez itt most további kiegészítést nem teszünk.

6. Nincs új javaslatunk.
7. Nincs új javaslatunk.

8. Finanszírozás

Ezen résznél a tervezet 16.§ (3) értelmében a költségvetési támogatás pályázati eljárás lefolytatása útján vagy egyedi döntéssel kerül a szervezetekhez. Az európai jó gyakorlatokkal összhangban a támogatásokat elsődlegesen pályázati úton kell odaítélni, és az egyedi döntésre csak kivételes esetekben van lehetőség. Szükséges továbbá azt is rögzíteni, hogy mik

minősülnek kivételes eseteknek és legfeljebb a teljes NEFE költségvetés hány százaléka nyújtható ilyen módon (a kivételes esetek definiálására időhiány miatt egyelőre nincs szövegszerű javaslatunk).

Javasoljuk mindazonáltal, a Jogalkotó a 16.§ (3) bekezdést az alábbiak szerint módosítsa:

„A költségvetési támogatás pályázati eljárás lefolytatása útján vagy a (4) bekezdésben rögzített kivételes esetekben egyedi döntéssel kerül a nemzetközi fejlesztési együttműködési vagy nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenységet végrehajtó kormányzati szervekhez, civil szervezetekhez vagy gazdasági társaságokhoz.”

Javasoljuk továbbá ezen 8. finanszírozási rész olyan kiegészítését, akár a 16.§ vagy a 17.§ kiegészítésével, amivel egyértelműbbé válik, rögzítésre kerül valamiféle garancia arra, hogy a társtárca és egyéb ODA-ként elszámolható forrásokot kezelő intézmények NEFE jellegű **költségei is** a jövőben NEFE tudatos módon legyenek megtervezve. A KKM, illetve az illetékes miniszter koordinációs szerepét és szakmai iránymutatását ezen pénzek elköltésének a megtervezésében és a végrehajtás során is valamilyen formában itt a törvényben is rögzíteni kéne, akár a korábbi erre vonatkozó passzusok a finanszírozásra átforgalmazott megismétlésével (ezekre időhiány miatt egyelőre nincs szövegszerű javaslatunk). Bár e törvényben valószínű nincs ennek rögzítésére mód, a jövőben elérendő célként említjük, hogy a NEFE-ként elszámolandó tételek külön költségvetési soron jelenjenek meg a társtárcaknál is.

9. Ellenőrzés

A tervezet 19.§ (1) bekezdése értelmében „A nemzetközi fejlesztési együttműködési és nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenységben résztvevő kormányzati szervek, civil szervezetek és gazdasági társaságok az ellenőrzés lefolytatásához szükséges adatokat a miniszter rendelkezésére bocsátják.”

Szükséges lenne azonban tisztázni, hogy a civil szervezetek és gazdasági társaságok adatszolgáltatási kötelezettsége mire terjed ki, és az adatokat milyen módon kell a miniszter rendelkezésére bocsátani.

Álláspontunk szerint a kötelező adatszolgáltatás kizárólag a költségvetési támogatásból megvalósuló nemzetközi fejlesztési együttműködési és nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenységre terjedhet ki. Emellett a rendszer lehetőséget biztosíthat a szervezetek önkéntes adatszolgáltatására is, hogy az adatbázis minél teljesebb képet adjon a magyar NEFE tevékenységekről és humanitárius segítségnyújtásról.

Ennek megfelelően javasoljuk, hogy a Jogalkotó az (1) bekezdést az alábbiak szerint módosítsa:

„A nemzetközi fejlesztési együttműködési és nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenységben résztvevő kormányzati szervek, illetve a költségvetési támogatással megvalósuló projektek vonatkozásában a civil szervezetek és gazdasági társaságok az ellenőrzés lefolytatásához szükséges adatokat a miniszter rendelkezésére bocsátják.”

A tervezet **20.§-a** szabályozza a KKM éves jelentéstételi kötelezettségét, melynek törvénybe iktatását mi is üdvözljük. Fontosnak tartjuk, hogy a Minisztérium a jelentést a civil szektorral egyeztetve készítse el, és a jelentés nyilvánosságra hozatala is törvényi szinten legyen szabályozva.

Ennek megfelelően javasoljuk, hogy a Jogalkotó a 20.§-t az alábbiak szerint módosítsa:

„A miniszter minden év május 15-ig jelentést készít a Kormány részére az előző évi nemzetközi fejlesztési együttműködési és nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenységről, amelyben az ellenőrzés eredményeit felhasználva javaslatot tesz a jövőbeni tevékenység hatékonyságának növelésére. A jelentés készítésekor a miniszter egyeztet a civil szervezetekkel, és a végleges jelentést nyilvánosan hozzáférhetővé teszi.”

I. MELLÉKLET

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
ON
ESTABLISHING HUNGARIAN DEVELOPMENT PLATFORM**

AMONG

Hungarian Investment and Trade Agency;
Ministry of Foreign Affairs;
Hungarian Export-Import Bank and
Hungarian Association of NGOs for Development and Humanitarian Aid

The memorandum of Understanding (hereinafter referred to as (“**MoU**”)) is made with the aim of establishing Hungarian Development Platform (hereinafter referred to as (“**HunDP**”)) which will comprise the following institutions and organizations, hereinafter collectively referred to as the “**Parties**”:

- Hungarian Investment and Trade Agency (HITA);
- Ministry of Foreign Affairs;
- Hungarian Export-Import Bank (Eximbank);
- Hungarian Association of NGOs for Development and Humanitarian Aid (HAND)

The Parties hereby express, that the purpose to create the HunDP is to increase coordination, coherence between the public, private and civil stakeholders in development cooperation and facilitate the dialogue among these parties to foster coherence between their activities, increase visibility of Hungarian development cooperation activities and improve the role of business in development. With the establishment of the HunDP parties aspire to ensure business has a stronger positive impact on driving progress and inclusive growth in developing countries.

The parties recognize that growth alone cannot be the point of departure, but to give the poor access to markets, both for production and consumption. Reflecting on the key commitments of the 2014 HLF held in Mexico the parties commit to development assistance to be sustainable and contribute to inclusive growth. HunDP will aim at fostering transparency of stakeholder activities and financing.

Among the priority commitments of the HUNDP is to ensure:

1. Joint public-private-civil development cooperation have real and sustainable impact on the ground,
2. The increasing ownership of development project and developing countries are in the lead.
3. With the increasing role of Hungarian private sector actors in development cooperation, the parties commit to combat illicit financial flows and strengthen policies that support inclusive development.

Introduction

1. This MoU is intended to extend successful collaboration in the field of international development cooperation. The purpose of this MOU is to provide a general framework to facilitate cooperation between the Parties in matters of common interest to extend and promote social and economic development, inclusive growth and social progress in developing economies.
2. Achieving real, effective, tangible and measurable progress in international development requires new approaches and new partnerships of Hungarian stakeholders. By working together Parties can extend the impact and increase the efficiency of their programs to achieve better outcomes and to assist internationalization of Hungarian private sector and civil sector organizations.
3. The aim of Policy Coherence for Development is to maximize the potential synergies across non-aid policy sectors and actors to harvest their impact to foster development and inclusive economic growth. Effective development cooperation requires the coherent design and coordination of policies that govern trade, investment, and environmental protection as well. Hungarian Technology Projects (HTP) cover the adaptation in non-EU countries of production technologies with high added value, mostly based on mechanical engineering. The collected projects often belong to companies that already have good relationships in the external markets, where our primary task is to identify and obtain international financial resources to be directed into these cooperation projects increasing local ownership and indirectly improving the competitiveness of the Hungarian economy.
4. This MoU provides a framework for a broad partnership, aiming to create inclusive economic development in emerging markets via supporting the role of private-sector to increase the involvement of local businesses, contribute to job creation especially for marginalized communities and women, and sustainable growth.
5. The MoU articulates partnership principles, strategic objectives and priority areas of the collaboration. It capitalises on the commonalities between our objectives and approaches, establishes a basis for ongoing dialogue and cooperation between the Parties.
6. The MoU is not a treaty and it is not intended to give rise to any rights or obligations.

Partnership principles

7. The Partnership should be guided by the following principles:
 - a) an emphasis on pursuing cooperation opportunities that are of mutual benefit to the Parties and result in outcomes that might not have been achieved by either Party individually
 - b) an aim to create professional relationships characterised by mutual respect, trust, sharing of ideas and open communication between the Parties
 - c) an aim of exchanging experience in the field of international development cooperation
 - d) an aim to consult on issues of shared interest and to seek out opportunities for cooperation when working in multilateral forums and in developing countries

- e) an aim to pursue best practices in international development policy making and program delivery
- f) an aim to promote the alignment and harmonization of non-aid policy aspiration to the internationally agreed principles of development and aid effectiveness*

Strategic objectives

8. The Parties have the following common strategic objectives:

- a commitment to support the activity of HunDP as an operative team
- a commitment to support the realization of how Hungarian export projects in emerging markets can contribute to the overall objective of the International Development Policy of Hungary
- a commitment to consult on the priority areas and modalities of cooperation to work together and contribute to the overall development
- a commitment to the promotion of an increase in the role of Hungarian private sector in sustainable, inclusive economic growth
- a commitment to utilize private sector experience, resources and knowledge to build technical capacity in developing countries to address the needs of local communities and businesses and achieve sustainable/Millennium development goals
- a commitment to support research and innovation with respect to key development challenges so as to promote the development of new ideas and mechanisms and the involvement of new actors
- CSO organizations commit to raise awareness of development issues, and always put human development first

Priority areas for cooperation

<i>Priority area/region</i>	<i>Field of cooperation</i>
Western Balkan region and Commonwealth of Independent States (CIS)	water management, sewage treatment, strengthening civil society
Bosnia-Herzegovina, Croatia	food processing technologies and animal husbandry, institutional development, strengthening civil society
Sub-Saharan Africa	green field technologies, renewable energy, water management, awareness raising, education, gender equality
Ghana, Ethiopia	water management, agriculture technology
Latin-America	environmental protection, water management,

* Paris Declaration, Accra Agenda for Action, Busan Commitments, Mexico HLF

	green field technologies, sustainable forestry
Brazil, Venezuela	food processing technologies, water management, sustainable forestry
South-East Asia	green field technologies, water management
Vietnam, Laos	animal husbandry
MAGHREB countries	industrial automation
Central Asia	agriculture technologies
Hungary	awareness raising among Hungarian stakeholders

Method of cooperation

9. Parties agree to:
 - a) Consulting each other and exchanging views on matters and activities of mutual interest in their respective areas of operations as well as any other countries mutually agreed upon between the Parties.
 - b) Subject to any applicable secrecy laws, sharing information for the purpose of working together in order to contribute to private sector involvement also ensuring all Parties' interests. In particular, the Parties will exchange information on events and studies in the pipeline, thus trying to complement the views of other Parties in order to increase the value added of the final outcome.
 - c) Facilitating the identification, preparation and co-financing of projects
10. Joint Programmes: the Parties may decide to organize common programs (seminars, workshops etc.) and act jointly in the implementation of any programme or activity in the areas of common interest.
11. The Parties intend to share visibility on those programmes/activities where Parties work together.
12. The Parties endeavour to represent the special needs and interests of Hungarian companies at the relevant international fora where they participate.

Duration

13. This MoU is to come into effect on the date of signature on four original copies.
14. This MoU may be terminated by one or all Parties proposing that the partnership has served its purpose and requesting its discontinuation. This MoU will be also terminated if an official and authorized public body or institute is established fulfilling the purpose of this agreement.

15. The Parties will, within one year of the entry into force hereof, review the results achieved under this MOU and consult each other with a view to deciding on possible revisions to the MOU and/or other future courses of action.

In witness whereof, this MOU was signed by duly authorized representatives of the Parties on the day and year first above written.

Budapest, 4th June 2014

Hungarian Investment and Trade Agency
(HITA)

.....

Ministry of Foreign Affairs

.....

Hungarian Export-Import Bank
(Eximbank)

.....

Hungarian Association of NGOs for Development and Humanitarian Aid (HAND)

.....